

Universitätsbibliothek Paderborn

**Saxonia || Et || Metropolis || Alberti Crantzii || Historici
Doctiss. Sacrae || Theologiæ & Iuris Canonici Doctoris |||
celeberrimi, ac Ecclesiæ Ham-||burgensis quondam
Decani**

Krantz, Albert

Coloniae, 1574

Capvt XXXIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11453

tur. Bertoldus quoquè Luneburgensis abbas, Accon ex-
pectare ducem profectus, finem fecit viuendi, tumula-
tus ibidem.

CAPVT XXXIII.

HEnricus autem dux, lustrata terra sancta, quam
inuisere venerat, ex Antiochia in vicinas terras
repedaturus respexit: Tenebat proxima Milo Sarace-
nus, homo varius, & cuius semper fidem suspectam du-
xere Christiani: Placuit consilio principis Antiocheni
pertentare animum Saraceni: Itaq; dux, misso ad eum
nuncio lingua gnaro, saluum per terram eius & inco-
lument transiit postulauit: Ille non recusans, viginti
suorum de primoribus illi obuiam misit, qui deducerent.
Sed princeps Antiochenus vir Christianissimus, confide-
re promisus eius non sat sūcūrū ratus, suasit, vt acce-
pta naue die ac nocte transiret in portum Simeonis,
magna ex parte præteriectus terram Milonis. Sequutus
dux consilium principis, eò contenderat in ciuitatem,
quam vocant Tersulf: Eam postea Milo, quod intelle-
xisset ed diuertisse, se contempto peregrinos, expugna-
uit. Soldanus autem princeps Turcorum misit obuiam
Henrico ad conductum viros quingentos, qui ab incur-
sione Milonis ducem tuerentur. Asiam tum arbitror mi-
norem tenuisse Henricum, in qua Turci dominantur,
appellatur q; nunc Turcia magna: Transierant terram
desertam, mutiam, & in aquosam, itinere trium dierum,
omnia portantes in equis ad vita vsum necessaria: Erat
enim Armenia pars, donec peruenirent in Heracleam:
Quo in loco hospitaliter etiam à Turcis excipitur. In lo-
co autem, qui dicitur Axarat, occurrit ei Soldanus, am-
plexans & deosculans ducem, suumq; appellans amicis-
sime consanguineum: Gratulatur in columem ad se per-
uenisse

uenisse de inimica terra Milonis omnium communis-
tis. Percontatur dux, quid se suum dignetur vocum
consanguineum hominem de terra longinqua? Tum ille
Princeps Russorum olim accepta Teutonica coniuge, fi-
liam procreauit: quam pater in has terras nuptiam des-
dit, vnde mihi origo est. Placuit duci vnde cūq; tra-
cta cognatio: dulce illi fuit in homine alienigena huma-
nitatis illa recognitio, etiam è longinqua cognitione:
Omnes enim ille Teutonicos principes, terrarum igno-
rus, vnius esse stirpis ducebant. Dedit autem duci dona
plurima, Tunicam auratam eo precio, vt dux non fu-
corpori, sed diuino cogitaret, quod & implevit, aptas
ministerio. Iussit adducere equos mille octingentos, milie-
busq; permisit Henrici, vt quisq; suo ordine, quemque
gīs probaret, tolleret: Accepit quisq; suum. Inde produ-
cti caballi triginta insignes dono duci, sellū, phalera,
frenis auratis pro magnificentia singulari: Addidit da-
mos sex de more gentis filtrinas, & sex camelos qui fer-
rent, cum seruis qui bestias gubernarent: Addidit duo
leopardos, & equos, & seruos: Docti enim erant leo-
pardi in equis vectari. Cumq; modis omnibus benignis-
mē & humanissimē cum duce ageret, ille familiaritate
fretus, sumpsit audaciam: Miror, inquiens, prudentem
principem non sectari veram Christi religionem pietate
& virtute plenam: quæ si tibi soli adesset, omnium
quos viderim principum faceret felicissimum. Ille sub
hæc: Non est, ait, difficile credere, quod Deus quando
voluit, de immaculata Virgine carnē assump̄it, qui ho-
minem primum de terra virgine plasmavit: sed omni-
um cōmuni, Dominus, non uno voluit ab omnibus hono-
rari cultu. Dux non ausus profundiorem ingredi cum
homine super ea re sermonem, valefacto multa cū gu-

titudine discessit: *Conductum tamen eius habens, per*
vicinas Turcorum ciuitates peruenit in terram deser-
tam, vbi rex quondam Conradus cum suo memoratur
agmine constitisse, cum fraude Imperatoris Constantino-
politani farinæ calcè immisceretis, multis exitio fuere mi-
litibus. Nā Conradus rex agrū trahens exercitū, diffici-
limo itinere peruenit in terram sanctam. Dux quoq; in-
dè expeditus, pertransitis aliquor ciuitatibus, quas eo in
littore dux quōdām Godfridus expugnauit, peruererat
ad brachium sancti Georgij: indeq; traiicens, breui con-
tendit redire Constantinopolim: Redeuntem Imperator
non illiber aliter exceptit: Ibi enim iumenta sua ducis
milites reliquere: quibus receptis Monopolim conten-
derunt: Sed & ibi Imperator iusfit ducent hospitaliter
dimitti in viam suā: Offerri quoq; praecepit munera pre-
ciosa, quatuordecim onera mulorum. Sed dux modesti-
am preferens, non accepit. Cumq; attentiūs moneretur
liberalitatem tanti principis non contemnere, tantisper
cessit, vt quibusdam sanctorum reliquijs magno munere
acceptis, quibusdā etiam gemmis, magna cū gratitudine
valesaciens, Germaniam suā magnis itineribus repeti-
vit. Sed primū Bulgarorum nemus, in quo pridē labo-
rabat, peruidens, peruenit ad regem Vngarorum: qui
post mortē fratris rex creatus, magnis apparatus ducē
accepit: & per regnum suū præbens cōmeatus, cum ingen-
ii dimisit honore: & peruenit tandem suā in Bauarium.
Audiuit aut̄ Augustum in Augusta cōsidere, quē adiens
cōsalutauit: Ille gratulatus amico q; de via longinquā
& periculosa receperisset in columem, perbenigne exceptie-
venientem, ac dimisit. Descendens autem in Saxoniam,
iam anno euoluto, Brunswicum rediit, domum suam re-
uisens, ecclasiā autem multis sanctorum reliquijs,
aura-

auratis atq; sericeis vestibus exornauit, quas secum traherat: Quæ res hodiè quoquè cernitur in ecclesia sancti Blasij eius loci primaria.

CAPUT XXXIIII.

Peregrinati cum peregrinante duce, nos quoque
reuertentes in id ipsum, cœpta Saxoniae preclaræ fa-
cina exequamur. Hanc vero peregrinationem fabula
locum tribuisse arbitror de Henrico, qui per variam for-
tunam peregrinatus, magnis & multis periculis emer-
gens, difficili labore in terram suam reuersus, leonem ad-
uexerit, qui sepulcrum eius seruet. Hac verò narratio
quām puerilis & delira sit, facile intelligunt viri sensi-
ti: Peregrinatus est Leo: Sed quoniam ignorabat fa-
bulator, quod peruererit, communisicitur indoctam fabu-
lam de leone & dracone. Ignorabat asellus iste hīps,
quicunq; fabulam primus commentus est, hunc princi-
pem ab initio etatis suæ cognomentum accepisse Leonis,
quomodo pater eius, Catuli, & Alber tus marchio, Vis-
turi nouerit eum esse leonem, quem aeneum certi rugi-
enti similem in burgo Brunswici. Et quoniam in Fran-
dalia sumus exequuti, quo feroore, qua deuotione vidi-
ata Lubicensis ecclesia Hericum abbate sancti Aegidij
Brunswicensis poposcerit, acceperit q; episcopum, hoc
loco translimus. Per quæ tempora Christianus Mogunti-
nus archiepiscopus pro Imperatore cuncta gerebat in
Italia. Mirum dictu: homo Teutonicus, natione Thuri-
gius, non minor facundia, quām gestarum rerum gloria,
Latina, Græca, Italica, & Brabantina lingua iuxta vie-
batur. Ferunt rumore tum disseminatum, quod asini &
meretrices in exercitu eius, maioribus vterentur sum-
ptibus, quām tota Imperatoris familia, qua tum opulen-
tissima videbatur. Clerici & fœmina exercitus eius du-

pr
pa
ne
ei
sed
sia
ner
vt
etia
no
yfis
&
pell
ens
omn
in v
Alex
rato
tur,
habe
Gera
prim
bara
li Ma
admi
per LA
quem
pedit
parte